ལོའིཟླ ཚེས མིདངརངབྱུངཁམསཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་རིམ་ཁག་ཏང་ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང་
གིས་སྣོད་བཅུད་ཤེས་དཔལ་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་ཚད་མཐོའི་་་་་་་་
མཐོང་ཆེན་དང་འཆར་འགོད་དོན་འཁྱོལ་ཧུར་ཐག་བྱས་པ་་་
དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལས་རིགས་ཁག་སྣོད་བཅུད་ཁོར་ཡུག་སྲུང་་
སྐྱོང་གི་ལས་དོན་ལ་ཧུར་ཐག་ཞུགས་ནས་དཀའ་སྤྱད་ངལ་་་་་་
རྩོལ་བྱས་པ་ལས་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་གྲོང་གསེབ་འཛུགས་་་
སྐྲུན་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྐུལ་མ་ཐེབས་ནས་དེ་སྔ་མངོན་་་་་
གསལ་དེ་ཙམ་མེད་པའི་གྲོང་སྡེ་ཆུང་ཆུང་ཚང་མར་འཕོ་་་་་་་་་་
འགྱུར་བྱུང་སྟེ་ཡར་ཀླུང་གི་བུ་ཕྲུག་ཚོས་གྲོང་ཚོའི(གྲོང་ལྷན)
ཁོར་ཡུག་ལེགས་སུ་སོང་བ་དང་འཚོ་བའི་སྤུས་ཚད་ལེགས་སུ་
ཕྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕན་པ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད།
“སྔོན་ཆད་གྲོང་ཚོར་གནམ་གཤིས་ཡག་པའི་སྐབས་སུ་་་
ཐལ་རྡུལ་གང་སར་འཕྱུར་བ་དང་། ཆར་པ་འབབ་སྐབས་་་་་་

ལུས་པོ་ཡོངས་འདམ་བག་གིས་འཚོས་པ།གད་སྙིགས་ལྷག་་་
པས་འཁྱེར་བ།བཙོག་ཆུ་རླངས་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པ་བཅས་་་
རེད།ད་ཆ་སྡོད་མལ་ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྐྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་་་་་་
གྲོང་ཚོར་ཆེད་མངགས་གསང་སྤྱོད་བརྒྱབ་པ་དང་སྙིགས་་་་་་་་
གཞོང་བཙུགས་ཤིང་།སྙིགས་འདྲེན་རླངས་འཁོར་དང་ཆུ་་་་
གཏོར་རླངས་འཁོར་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་མ་ཟད།ད་དུང་་་་་་་
གད་པས་གྲོང་ཚོ་ཡོངས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོང་ལས་དོན་གྱི་་་་་
འགན་འཁུར་གྱི་ཡོད།ཁོར་ཡུག་ལེགས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་མི་་་་་་
རྣམས་ཀྱང་དང་དོད་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད”གོང་དཀར་རྫོང་་་་་་་་་
འབོད་སྣང་སྡེ་ཁུལ་དུ་སྐྱོད་སྐབས་ལྗོན་ཤིང་མང་པོ་སྐྱེས་པ་་་་་
དང་སྤུས་ཀ་དག་པའི་བོད་བཟོའི་ཐོག་ཁང་གང་སར་གནས་་
ཤིང་།དམར་མདངས་བཀྲ་བའི་སྐར་ལྔའི་དར་དམར་རེ་རེ་་
ལྷབ་ལྷུབ་ཏུ་གཡོ་བ།གྲོང་སྡེའི་སྲང་ལམ་དང་ཁང་པའི་རྒྱབ་
མདུན་གང་སར་བྱ་བྱིའུ་གསུང་སྐད་སྙན་པ།སློབ་གྲྭ་གྲོལ་་་་་་
རྗེས་སློབ་མ་ཚོས་དཔེ་ཁུག་ཁུར་ནས་དགའ་སྤྲོའི་ངང་ཁྱིམ་དུ་
ལོག་པ་སོགས་རྣམ་པ་དེ་དག་མཐོང་སྐབས་གསར་འགོད་་་་་་་
པར་བརྗོད་མི་ཤེས་པའི་སྤྲོ་སྣང་ཞིག་བྱུང་།
“ང་ཚོའི་གྲོང་ཚོ་2006ལོར་གྲོང་ཚོ་རྙིང་པ་ནས་སྤོས་་་་་
པ་ཡིན།དེ་སྔོན་གྱི་གྲོང་ཚོ་རྙིང་པར་འགྲིམ་འགྲུལ་སྟབས་་་་་་
བདེ་མེད་པ་དང་སྡོད་གནས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཞན་པོ་ཡོད།
གནས་སྤོས་བྱས་རྗེས་འབོད་སྣང་སྡེ་ཁུལ་གྱིས་གྲོང་ཚོའི་རྣམ་་
པ་བཅོས་སྐྱོང་དང་སྡོད་མལ་ཁོར་ཡུག་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་་་་་་
ཚང་མའི་བདེ་སྡོད་ལས་བརྩོན་གྱི་ནང་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ལ་
བརྩི་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཡོད།ལོ་མང་རིང་གྲོང་ཚོ་་་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་ཇེ་བཟང་ནས་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་བ་དང་ཚང་་་་་་

མའི་མཉམ་སྡེབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཇེ་ཆེར་འཕེལ་ནས་ཚང་མས་་་་་་
གྲོང་སྡེ་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པར་འགྱུར་ཆེད་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་་་
བཞིན་ཡོད”ཅེས་གྲོང་ལྷན་གྱི་ཀྲུའུ་རེན་བཀྲ་བཟང་གིས་་་་་་་་་
གྲོང་ཚོའི་འགྱུར་ལྡོག་སྐོར་གླེང་སྐབས་མྱོང་ཚོར་མང་པོ་ཡོད་་
པ་རེད།
གསང་སྤྱོད་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་དམངས་འཚོའི་གཞི་རྩའི་་་
གནད་དོན་ཞིག་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་སྡོད་མལ་ཁོར་ཡུག་་་་་་་་་་་
བཅོས་སྐྱོང་གི་གཙོ་གནད་དང་དཀའ་གནད་ཡིན་ལ་གྲོང་་་་་་་
གསེབ་ཀྱི་ཤེས་དཔལ་སྐར་ཁུང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་་་་་་
དེས་ཤང་སྲོལ་ཤེས་དཔལ་དང་སྡོད་མལ་གྱི་ཆུ་ཚད་མངོན་གྱི་
ཡོད།པ་སངས་ཁྱིམ་གྱི་གསང་སྤྱོད་ལ་སྒྱུར་བཀོད་བྱས་པ་དེ་
ནི་ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི“གསང་སྤྱོད་གསར་བརྗེའི”མཚོན་ཚུལ་་
ཞིག་རེད།ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནས་སེམས་ཐག་བཅད་པའི་བར་་་་་་
དང་། ལྟ་བ་ནས་ཞུགས་པའི་བར་མི་སེར་ཚོས་རྗེས་ལུས་་་་་་་་་
ཐེབས་དོགས་ཀྱིས་གསང་སྤྱོད་གསར་བརྗེ་བྱས་པ་རེད།
“གསང་སྤྱོད་གསར་བརྗེ”བྱེད་པའི་འགྱུར་ལྡོག་ནི་དྲི་་་་་
མ་ཆུང་དུ་ཕྱིན་པ་ཙམ་མ་ཟད་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་འདུ་ཤེས་་་་་་་་་
དང་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་ལ་ཡང་འགྱུར་ལྡོག་མཐར་ཕྱིན་པ་་་་་་
བྱུང་སྟེ་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་སྡོད་མལ་གྲོང་གསེབ་ལ་འགྱུར་་
ལྡོག་བྱུང་ཡོད།ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་་་་་་་་་
གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་་་་་་་
ནས“གསང་སྤྱོད་གསར་བརྗེ”གཙོ་གནད་དུ་བྱས་ཏེ་རྨང་་་་་་་
གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་དམ་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་་་
པ་དང་། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་སྡོད་མལ་ཁོར་ཡུག་གི་ཞན་ཆ་་་་་་་་་་་་
གསབ་པ། ནང་ངོས་སུ་སྤུས་ཚད་ལེགས་སུ་གཏོང་བ།ཕྱི་་་་་་
ངོས་སུ་གཟུགས་བརྙན་གཏོད་པ་བཅས་བྱས་ནས་འཕྲོད་་་་་་་་
བསྟེན་གཙང་སྦྲ་ལྡན་པ་དང་།ཁོར་ཡུག་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པ།
ཤེས་དཔལ་ཞི་མཐུན་ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་གྲོང་ཚོའི(གྲོང་ལྷན)
ཁོར་ཡུག་བཏོད་ནས་གྲོང་གསེབ་གསར་པར“མཛེས་སྡུག་་་་་་
ལྡན་པ”ཙམ་མ་ཟད།དེ་བས“ཉམས་འགྱུར”གྱིས་ཁེངས་་་་་
ནས་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་སྣང་དང་སྐྱིད་སྣང་རྒྱུན་་
ཆད་མེད་པར་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད།
ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་ཐོན་ཁུངས་ནི་་་
རྨང་གཞི་རེད།མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་གྲོང་གསེབ་འཛུགས་་་་
སྐྲུན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རིང་ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་སོ་ཕག་་་་་
གི་གྱང་དང་ལྕམ་ཤིང་རྫ་གཡམ་དག་ཐོག་ཁང་གསར་པར་་་་་་
བསྒྱུར་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐོན་ཁུངས་སྔོག་འདོན་གང་་་་་་་་་་་
ལེགས་དང་གསར་གཏོད་བྱས་ནས་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་་་

ཐོན་སྐྱེད་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆར་བསྒྱུར་བ་དང་།སྣོད་་་་་་
བཅུད་ཀྱི་ལེགས་ཆ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལེགས་ཆར་བསྒྱུར་ཡོད།
མཛེས་ལྗོངས་ལྟ་ན་སྡུག་པའི་མཚོ་སྣ་རྫོང་ལེགས་པོ་རོང་
སྔོན་ཆད་རི་མཐོ་གཡང་གཟར་དུ་གནས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་དང་་
བར་ཐག་ཆོད་ཡོད།ད་ཆ་དེ་གའི་སྤུས་དག་གི་ཡུལ་སྐོར་་་་་་་་་
ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཟམ་པ་བརྒྱབ་པ་དང་།ལམ་་་་་་་་་་
བཟོས་པ།སྡོད་ཁང་གསར་པ་བརྒྱབ་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་་་་་་་་་་་
མགྲོན་ཁང་གཉེར་བ་དང་།ཁྱད་ལྡན་ཐོན་ཟོག་བཙོངས་པ།
རི་མཐོའི་ཇ་ར་གཉེར་བ་བཅས་བྱས་པས་དུད་ཚང་ཚང་མར
“ཡུལ་སྐོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་འབབ་བྱུང་སྟེ”ཞིང་འབྲོག་་་་་་
པའི་དངུལ་ཁུག་ལྗིད་ཏིག་ཏིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།
“ང་ཚོའི་དེ་གར་འཛུགས་སྐྲུན་ཡག་པོ་བྱས་པས་རིག་་་་་་
གནས་ཐང་ཆེན་དང་པིང་ཅང་ལམ་ཆེན་བཅས་ཚང་མ་་་་་་་་་་་
བསྐྲུན་པ་དང་།ཆུ་དང་། གློགལམ།དྲ་བ་སོགས་སྒྲིག་་་་་་་
བཀོད་ཚང་མ་འཛོམས་ཡོད།དུད་ཚང་ཚང་མས་གློག་ཆས་་་
གསར་པ་དང་ཁྱིམ་ཆས་གསར་པ་ཉོས་ནས་ད་ཆ་ང་ཚོའི་་་་་་་་་
མཐའ་མཚམས་གྲོང་ཚོ་གྲོང་ཁྱེར་ལས་ཞན་པ་མེད”ཅེས་་་་་་་་་
མཚོ་སྣ་རྫོང་མག་མང་མོན་པ་མི་རིགས་ཤང་མག་མང་གྲོང་་་་་
ཚོའི་མང་ཚོགས་ཕུན་ཚོགས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དགའ་སྤྲོའི་
ངང་བཤད་པ་དང་། ཁོང་གིས“རང་ཉིད་ཆུང་དུས་དང་་་་་་་་
བསྡུར་ན་གནམ་ས་བླ་འོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་ལྡོག་་་་་
བྱུང་ཡོད”ཅེས་བཤད།དེ་ཙམ་མ་ཟད་ང་ཚོའི་འདི་གར་་་་་་་་
གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཡུལ་སྐོར་ལས་རིགས་དང་རི་མཐོའི་ཇ་ར་གཙོ་
གནད་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་སྟེ་མཉམ་སྡེབ་དཔལ་འབྱོར་ཚ་ཚ་་་
འུར་འུར་ངང་སྤེལ་བ་མ་ཟད།ད་དུང་རིགས་ཁག་གི་རྨང་་་་་
གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ཀྱང་མགྱོགས་མྱུར་རིམ་པ་སྤོར་བཞིན་་་་་་་་
ཡོད་པས་ཡུལ་སྐོར་བ་ཇེ་མང་དུ་སོང་སྟེ་རང་ཁྱིམ་གྱི‘ཞིང་་་་་་
ཁྱིམ་སྤྲོ་སྐྱིད་ཁང’ལའང་སྡོད་ས་རག་གི་མི་འདུག”ཅེས་་་་་་་་་
བཤད།

ཁོར་ཡུག་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ཙམ་མ་ཟད།
གྲོང་གསེབ་ཀྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱིད་སྣང་ཐོབ་སྣང་དང་དེ་བས་
འབྲེལ་བ་ཡོད།ད་ཆ“མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་གྲོང་གསེབ”ལྷོ་་
ཁའི་མིང་བྱང་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་གནའ་བོའི་ས་་་་་་་་་་
གཞིའི་ཐོག་གི་གྲོང་སྡེ་དེས་མི་རྣམས་དེ་བས་ལུས་སེམས་བག་
ཕེབས་སུ་གྱུར་པར་བྱས་ཡོད།
(བསྟན་འཛིན་བཟང་མོས་བསྒྱུར།དམ་ཆོས་དང་་་་་་་་་་
བསྟན་བཟང་གིས་ཞུས)

ཡིད་འོང་གྲོང་གསེབ་རི་མོ་ཇི་ལྟར་མཛེས།
—— ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་སྡོད་མལ་ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྐྱོང་ལས་ཀའི་བཀྲག་མདངས་འཚེར་ས་ཡང་ཡང་མངོན་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་བྲག་
ཡིབ་ནས་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།
རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་གཞན་དང་་་་
འདྲ་བར། གད་སྙིགས་གཙང་སེལ་་་་་་་་
བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི་ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་སྣང་རྫོང་
གྲོང་མདའ་གྲོང་ཚོའི་གྲོང་གསེབ་་་་་་་་་་་་
གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་ཁྲོད་ཀྱི་དཀའ་་་་
ཚེགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་།
རིགས་དབྱེ་ཐག་གཅོད་དང་ཚུར་་་་་་་་་་་་
བསྡུས་བེད་སྤྱོད་ནི་དཀའ་ཚེགས་དེ་་་་་་་
ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ནུས་་་་
ལྡན་ཞིག་རེད།གྲོང་མདའ་གྲོང་ཚོས་་་་
གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྒྲིག་གི་་་
ལས་དོན་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ
“གད་སྙིགས་བརྗེ་བའི་སྒོ་རྩིས་ཚོང་་་་་་་་
ཁང”བཙུགས་ནས་རིན་པ་སྤྲད་དེ་་་་་་་་་
གད་སྙིགས་བསྡུ་བའི་བྱེད་སྟངས་་་་་་་་་་་་
གསར་པ་བཏོན་ནས་གྲོང་མིར་དེའི་་་་་་་
ཁྲོད་ནས་ཕན་པ་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ།
གྲོང་གསེབ་ཀྱི་གད་སྙིགས་བཅོས་སྒྲིག་་་་
གི་ཐབས་ལམ་གསར་པ་ཞིག་བཏོད་པ་་་
རེད།
སྒོ་རྩིས་ཚོང་ཁང་དུ་འགྱིག་དམ་་་་་
དང་། ལྕགས་ཀྲིན།ཚགས་པར་རྙིང་་་་
པ། འགྱིག་རྫས།ཤེལ་དམ་སོགས་་་་་་་་
འཚོ་བའི་གད་སྙིགས་བརྗེ་རེས་བྱེད་ཀྱི་་་
ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གློག་རྫས་རྙིང་་་
པ་དང་ཞིང་སྨན་ཤེལ་དམ་སོགས་་་་་་་་་་་
གནོད་པ་ཡོད་པའི་གད་སྙིགས་ཀྱང་་་་་་་
བསྡུ་ལེན་བྱས་ཏེ་ཅང་ཡིའུ་དང་།ཚུའུ།
འདག་ཁུ།སོ་བཀྲུ།འདག་རྫས་་་་་་་་་་་་
སོགས་དུས་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་བའི་མཁོ་ཆས་་་
སོགས་བརྗེ་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
“གད་སྙིགས་བརྗེ་རེས་སྒོ་རྩིས་་་་་་་
ཚོང་ཁང”གིས་རིན་པ་སྤྲད་དེ་གད་་་་་་་་

སྙིགས་བསྡུ་བའི་བྱེད་སྟངས་གསར་པ་་་་
དེས་བརྗེ་རེས་ཁྲོད་གྲོང་གསེབ་ཤེས་་་་་་་
དཔལ་སྲོལ་གསར་བཙུགས་པས་སྣོད་་་་་
བཅུད་ཀྱི་ཕན་འབྲས་དང་།སྤྱི་ཚོགས་་་
ཀྱི་ཕན་འབྲས།དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕན་་་་
འབྲས་བཅས་བྱུང་ཡོད།སྣོད་བཅུད་་་་་
ཀྱི་ཕན་འབྲས་ཐད་དེ་སྔོན་གད་སྙིགས་་་
གང་བྱུང་དུ་དབྱུགས་པའི་གྲོང་མིའི་་་་་་་
གོམས་གཤིས་ངན་པ་རིམ་བཞིན་དོར་་་་
ནས་སྣོད་བཅུད་ཤེས་དཔལ་འཛུགས་་་་་
སྐྲུན་ལ་སྐུལ་འདེད་ནུས་ལྡན་བཏང་བ་་་
རེད།སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕན་འབྲས་ཐད་་་་་་་
ཞིང་སྨན་བླུག་སྣོད་དང་གློག་རྫས་རྙིང་་་
པ་སོགས་བསྡུ་ལེན་བྱས་ཏེ་ཞིང་སྐྱོན་་་་་་
དང་། ལྕི་བའི་ལྕགས་རིགས།འགྱིག་་་་
སྙིགས་བཅས་ཉུང་དུ་བཏང་བ་མ་ཟད།
གྲོང་མིའི་ཡོང་འབབ་མང་དུ་བཏང་་་་་་་
བས་གད་སྙིགས་གཙང་སེལ་ཁྲོད་མང་་་་
ཚོགས་རང་རྟོགས་ངང་ཞུགས་པའི་་་་་་་་
འདུ་ཤེས་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ཟབ་་་་
ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད།དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕན་་་
འབྲས་ཐད་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཚུར་་་་་་་་
བསྡུས་བེད་སྤྱོད་གད་སྙིགས་ཀྱི་ཕྱིར་་་་་་་
ཚོང་ཁེ་སྤོགས་གད་སྙིགས་བརྗེ་རེས་སྒོ་་་
རྩིས་ཚོང་ཁང་གི་དངོས་ཟོག་ཉོ་སྒྲུབ་་་་་་
ཐད་སྤྱད་པ་དང་།ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་་་
ནས་སྒོ་རྩིས་ཚོང་ཁང་གི་གད་སྙིགས་་་་་་
བསྡུ་ལེན་གྱི་ལས་ཕྱོད་དེ་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་་
གཙང་སྦྲ་བ་3གླས་པ་དང་གཅིག་་་་་་་་་་་
མཚུངས་ཡིན་ཀྱང་།འགྲོ་སོང་དེ་་་་་་་་་་་
གཙང་སྦྲ་བ་1དང་འདྲ་པོ་ཡིན་པས
“དངུལ་ཕྲན་ཙམ་བཏང་ནས་དོན་་་་་་་་་
ཆེན་བསྒྲུབ་པའི”དམིགས་ཚད་མངོན་་
འགྱུར་བྱུང་བ་རེད།

ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་སྨར་ཁམས་རྫོང་གིས་སྡོད་མལ་ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྒྲིག་ལས་དོན་ཤུགས་ཆེན་སྤེལ་བས་་་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཁོར་ཡུག་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ལེགས་སུ་ཕྱིན་ཡོད།འདི་ནི་སྨར་ཁམས་རྫོང་འཇང་མི་རིགས་ཤང་འཇང་གྲོང་ཚོའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སྡོད་ཁང་ཡིན་པ།

རི་གྲོང་གི་མཛེས་ལྗོངས།
གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་་་་་་་་་་་
འཐབ་ཇུས་ལག་བསྟར་བྱེད་་་་་་་་
རིང་ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས་གྲོང་་་་་་
གསེབ་ཀྱི་སྡོད་མལ་ཁོར་ཡུག་་་་་་་
ལེགས་སུ་གཏོང་བ་ནས་འགོ་་་་་་་
བརྩམས་ཏེ་མི་རྩ་བར་འཛིན་པ་་
དང་ཡུལ་བབ་དང་བསྟུན་རྒྱུ་་་་་་་

མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ནས།ཁོར་
ཡུག་སྲུང་སྐྱོང་གི་འདུ་ཤེས་ཟབ་་
ཏུ་གཏོང་བ་དང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་་
མཛེས་སྡུག་ལ་དོ་སྣང་བྱས་པ་མ་
ཟད། ད་དུང་ཞིང་འབྲོག་པའི་་་
བདེ་སྡོད་ལས་གྲྭ་དང་སྣོད་་་་་་་་་་
བཅུད་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་འབྲིང་
དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཚོ་འཛུཌ་སྐྲུན་་་་་་་
སོགས་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་་་་་་་་
པས། མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་་་་་་་་
གྲོང་གསེབ་འཛུཌ་སྐྲུན་ལ་ཕན་་་
འབྲས་བཟང་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་་་་་་་
རེད།
འདི་ནི་ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་་་་་་་་་
མཚོ་སྣ་རྫོང་མཚོ་སྣ་གྲོང་རྡལ་གྱི་
མཛེས་ལྗོངས་ཡིན་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ཆབ་མདོ་ནས་གློག་འཕྲིན་་་་་་་
འབྱོར་གསལ།ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།ཁ་རུབ་ཆུས་ཀྱིས“སྔོན་ལ་་་
སླ་བ་དང་རྗེས་སུ་དཀའ་བ་དང་།སྔོན་ལ་གནས་དང་རྗེས་སུ་་་་་་་་་
ཁྱོན།དཔེ་སྟོན་སྣེ་ཁྲིད།གོ་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་སྐུལ་་་་་་་་་་་་་་
འདེད”བཅས་ཀྱི་རྩ་དོན་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་་་
བའི་གད་སྙིགས་རིགས་དབྱེ་དང་ཐོན་ཁུངས་ཅན་གྱི་བེད་སྤྱོད་་་་་་་་་
ལས་དོན་རྒྱུན་མཐུད་ངང་སྤེལ་ནས་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་བའི་གད་་་་
སྙིགས་བཅོས་སྒྲིག་གི་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་ཏན་ཏིག་བཏང་བ་རེད།
རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་ནས་གད་་་་་་་་
སྙིགས་བསྡུ་སྐྱེལ་གཙང་སེལ་མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་ཞིང་།
“དུད་ཁྱིམ་རིགས་དབྱེ་དང་།གྲོང་ཚོས་བསྡུ་རུབ།ཤང་གིས་་་་་་་་་
དབོར་འདྲེན།ཁུལ་གྱིས་གཙང་སེལ”བཅས་ཀྱི་རྩ་དོན་ལྟར།
གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་བའི་གད་སྙིགས་བསྡུ་སྐྱེལ་གཙང་སེལ་སྒྲིག་་་་་་་་་
བཀོད་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་རིམ་བཞིན་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ་དང་།
སྔ་རྗེས་སུ་ཁ་རུབ་ཆུས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གད་སྙིགས་སྦས་ས་3དང་གད་་་
སྙིགས་དབོར་འདྲེན་ས་ཚིགས་8བསྐྲུན་ནས་ཉིན་རེར་གད་སྙིགས་་་

གཙང་སེལ་བྱེད་ཚད་ཏུན་371ཟིན་པ་དེ་སྲིད་འཛིན་གྲོང་ཚོ་72
དང་རང་བྱུང་གྲོང་ཚོ་373ལ་ཁྱབ་ཡོད།གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་བའི་་
གད་སྙིགས་དབོར་འདྲེན་རླངས་འཁོར་173བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་་་་་
དང་། འཚོ་བའི་གད་སྙིགས་བསྡུ་རུབ་སྒྲིག་ཆས་1888བསྒར་་་་་་་་
ཡོད་པ་རེད།
ཚོད་ལྟའི་ལས་དོན་སྔོན་ལ་སྤེལ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས་གད་་་
སྙིགས་རིགས་དབྱེའི་ལས་དོན་ལ་བརྟན་པོའི་ངང་སྐུལ་འདེད་་་་་་་་་་
བཏང་ཞིང་།“གནོད་པ་ཡོད་རིགས་ཁེར་འཇོག་དང་།ཚུར་་་་་་་་་
བསྡུ། གཏོང་བདེ་བ”བཅས་ཀྱི་རྩ་དོན་ལྟར་རྨང་གཞིའི་ཆ་རྐྱེན་་་་་་
ཅུང་ལེགས་པའི་ཁ་རུབ་གྲོང་རྡལ་རྫེས་པ་གྲོང་ཚོར་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་་་
འཚོ་བའི་གད་སྙིགས་རིགས་དབྱེ་དང་ཐོན་ཁུངས་ཅན་གྱི་བེད་་་་་་་་་
སྤྱོད་ཚོད་ལྟའི་ལས་དོན་སྤེལ་བ་རེད།དུས་མཚུངས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་་་་
དོ་དམ་སོགས་སྡེ་ཚན་དང་འབྲེལ་གཏུག་མཐུན་སྦྱོར་ཧུར་ཐག་་་་་་་་་
བྱས་ཏེ་ཨར་ལས་གད་སྙིགས་འཇོག་ས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་དང་།
རིགས་དབྱེའི་གད་སྙིགས་བླུགས་སྣོད་50ལྷག་ཙམ་མཁོ་འདོན་་་་་་་་

བྱས་ནས་ཁོར་ཡུག་འཕྲོད་བསྟེན་གཙང་སྦྲའི་ཕུགས་ཕན་ལམ་སྲོལ་
རིམ་བཞིན་བཙུགས་ཡོད།
འཛུགས་སྐྲུན་དོ་དམ་ལམ་སྲོལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་ནས་་་
དོ་དམ་སྲུང་སྐྱོང་ལས་དོན་ལ་རྒྱུན་མཐུད་ངང་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་་་
རྒྱུའི་འགན་ལེན་བྱས་ཤིང་།《ཁ་རུབ་ཆུས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གད་་་་་་་་་་་་
སྙིགས་ཉུང་གཏོང་རིགས་དབྱེའི་ལས་དོན་ལག་བསྟར་ཇུས་་་་་་་་་་་་་་
གཞི》དང《ཁ་རུབ་ཆུས་ཀྱི་འཚོ་བའི་གད་སྙིགས་རིགས་དབྱེའི་་་་་་་་
ཚོད་ལྟའི་ཁུལ་ཆུང་གི་སྐར་གསོག་བརྗེ་སྒྱུར་ལག་བསྟར་ཇུས་་་་་་་་་་་་
གཞི》སོགས་བཟོས་ཏེ་སྒྲིག་སྲོལ་ལམ་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་་་་་་་
བའི་གད་སྙིགས་རིགས་དབྱེའི་ལས་དོན་ལ་དེ་བས་ལེགས་པའི་སྒོ་་་་
ནས་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།ཁ་རུབ་ཆུས་ཀྱི་ཚོད་ལྟའི་སྲིད་་་་་་་་་་་་
འཛིན་གྲོང་ཚོས་གད་སྙིགས་རིགས་དབྱེ་བ་དང་ཕྱོགས་གསུམ་པའི་
ཚུར་བསྡུ་ཀུང་སི་དུས་བཀག་ལྟར་སྒོ་རྩར་ཉོ་སྒྲུབ་བྱེད་པར་ཡོང་རྒྱུ་་
བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་བརྒྱུད་བེད་སྤྱོད་ཆོག་པའི་གད་སྙིགས་སྤྱི་རྒྱ་་་་་་་་
2000ལྷག་ཙམ་ཚུར་བསྡུ་བྱས་ཡོད།

ཆབ་མདོ་གྲོང་ཁྱེར་སྨར་ཁམས་རྫོང་གིས།

གཙོ་གནད་དང་དཀའ་གནད་ལ་དམིགས་ནས་སྡོད་མལ་ཁོར་ཡུག་ལ་བཅོས་སྒྲིག་བྱས་པ།

ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་སྣང་རྫོང་གྲོང་མདའ་གྲོང་ཚོས།

གད་སྙིགས་བརྗེ་བའི་སྒོ་རྩིས་ཚོང་ཁང་
བཙུགས་ཏེ་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་
གྲོང་གསེབ་བསྐྲུན་པ།

ཆབ་མདོ་གྲོང་ཁྱེར་ཁ་རུབ་ཆུས་ཀྱིས།

བྱ་ཐབས་སྣ་མང་སྤྱད་དེ་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཚོ་བའི་གད་སྙིགས་བཅོས་སྒྲིག་གི་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་བཏང་བ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ཆབ་མདོ་་་་
ནས་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།འདི་ལོ་ཤར་་་་
ཚུན་སྨར་ཁམས་རྫོང་གིས་ཕྱོགས་ཁག་གི་སྟོབས་་་
ཤུགས་སྐུལ་སློང་ཧུར་ཐག་བྱས་ནས་གྲོང་ཚོའི་་་་་་་
རྣམ་པ་དང་། འཚོ་བའི་གད་སྙིགས།བཙོག་ཆུ།
གསང་སྤྱོད།གྲོང་ཚོ་འཆར་འགོད་འཛུགས་་་་་་་་་
སྐྲུན་དང་དོ་དམ་སྲུང་སྐྱོང་ཐད་གཙོ་གནད་ཐོག་་
ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་པས་ཕན་འབྲས་བཟང་པོ་་་་་་་་
ཐོན་ཡོད།
“གྲོང་ཚོས་བསྡུ་རུབ་དང་གཙང་སེལ”དང་
“གྲོང་ཚོས་བསྡུ་རུབ་དང་ཤང་གིས་གཙང་སེལ”
“གྲོང་ཚོས་བསྡུ་རུབ་དང་།ཤང་གིས་དབོར་་་་་་་
འདྲེན།རྫོང་གིས་གཙང་སེལ”བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་
བརྒྱུད། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་གྲོང་ཚོ་52

སུ་འཚོ་བའི་གད་སྙིགས་གཙང་སེལ་བྱས་པ་་་་་་་་་་
དང་། གད་སྙིགས་གཙང་སེལ་གྱི་སྒྲིག་བཀོད་་་་་་་
191སྒྲིག་སྦྱོར་དང་གཙང་སྦྲ་བྱེད་མཁན་389
བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ།རྫོང་དེ་ཡོངས་ཀྱི་གྲོང་ཚོ་5
རུ་ཆུ་དང་། གསང་སྤྱོད།ཐབ་ཚང་བཅས་སྒྱུར་་
བཀོད་ཀྱི་ལས་འགན་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་པ།རྫོང་་་
སྲིད་གཞུང་གནས་སའི་སྒར་ཐོག་གྲོང་རྡལ་གྲོང་་་
ལྷན་དང་། ཟླ་ཤོད་གྲོང་ཚོ།གྲུ་ཁ་གྲོང་ཚོ་་་་་་་་་་་་
བཅས་ཀྱིས་བཙོག་ཆུ་མདོང་ལམ་སྒྲིག་བཀོད་ཀྱི་་་
ལས་དོན་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་ཡོད།འདི་ལོའི་ལོ་་་་་་་
སྟོད་དུ་རྫོང་དེ་ཡོངས་ཀྱིས་ཆུ་ལམ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་་་་་
རིང་ཚད་སྤྱི་ལེ་30ལྷག་ཙམ་གཙང་སེལ་བྱས་པ་་་
དང་ཆུ་ལམ་གྱི་འདམ་རྫབ་རྒྱ་དཔངས་གྲུ་བཞི་་་་་་
2000ལྷག་ཙམ་གཙང་སེལ་བྱས་ཡོད།